

1910
N° 5

**RAKENNUSTAIIDETTA, HUONESI-
SUSTUSTA, TAIDETEOLLISUUTTA
MAALAUSTA JA KUVANVEISTOA**

9^s
**VUOSI-
RERTIA**

TOIMITUS:
VÄINÖ VÄHÄKALLIO
Y. M. Y. M.

JULKAISIJA:
VILHO PENTTILÄ.

PUH. 75 02. KONTTORI: MERIKATU N:O 3, PUH. 6 44, AVOINNA
4-6 i. p. POSTIOSOITE: SUOMEN TEOLLISUUSLEHDEN KOTI-
TAIDE. TILAUSHINTA 9 MÄRKKÄÄ. — ILMESTYVY 12 NUMEROA
VUODESSA VÄHINTÄIN 30 KUVALIITTEEN SEURAAMANA. KOTI-
TAITEEN ILMOITUSTOIMISTO YRJÖNKATU 27. PUH. 44 66.

Riksi-levy

ainoastaan soveltuvat huoneustojen järjestelyyn sekä uusissa että vanhoissa rakennuksissa, sillä ainoastaan niistä saa pikaisesti ja halvalla vahvan ääntä eristävän väliseinän tai ovireijäntukon, jonka tarpeen vaatiessa voi ilman aineen hukkaa poistaa eli muuttaa toiseen paikkaan.

OSAKEYHTIÖ RIKSI-LEVY
MIKONKATU 19. Puhelin 29 40.

Huolenpito tulevaisuudesta on sivistyksen laki.

Henkivakuutus

on paras keino yksityisille osottaa huolenpitoaan tulevaisuudesta.

FENNIA,

Turussa myöntää huokeilla vakuutusmaksuilla ja edullisilla ehdoilla kaikenlaisia

henkivakuutuksia.

Suomen Väri- & Vernissatehdas Osakeyhtiö

Etelä Esplanadinkatu 8 **Helsinki** Haaraoastoja:
Porissa, Viipurissa, Turussa ja Tampereella
Puhelin 85

S. VUORIO

UNIONINKATU 30 HELSINKI

MAALARILIIKE JA TAPETTIKAUPPA

Helsingin Sementti & Asfalttiliike

tekee asfaltti-, sementti- ja rautabetonitöitä.

≡ Täydellisiä kustannusarvioita maksutta. ≡

Tehtaankatu 22.

Puhelin 40 03.

R. MELLIN

KULTASEPPÄ

Valmistaa
kaikellaista kulta- ja
hopeasepäntöitä.

Piirustus- kilpailun

mallien laatimiseksi erikseen huonekaluja ja erikseen eräitä naistöitä varten on Suomen Käsityönopettajain Liitto julistanut. Kilpailuaika päättyy 12 p. ensi heinäkuuta, ja jaetaan palkinnoiksi 600 markkaa. Palkintotuomareina tulevat toimimaan taiteilija Helmi Biese, piirtäjä Ilona Jalava, johtajatar Amanda Bruun, arkkitehti Armas Lindgren, opettaja Fr. Jokela ja tarkastaja Lauri Mäkinen. Kilpailuohjelma y. m. lähempiä määräyksiä on painettuna toisessa paikassa lehteämme.

Arkitekten

on Suomen edullisin ilmoituslehti.

Helsinki, Yrjönkatu 27.
Puhelin 44 66.

N. BOMANIN Höyrypuusepäntehdas

≡ Turku. ≡

NÄYTEVARASTOJA:

Helsingissä, Mikonk. 4.		Pietarissa, Nadesdins-
Turussa, Linnankatu 47.		kaja 17.
Viipurissa, Katariinank. 6.		Moskova, Petroffika 10.

≡ Suomen Puuseppäin ≡ Kauppa- ja Teollisuus O. Y.

Valmistaa ja myy niin hyvin tilaajan kuin omien piirustusten mukaan kaikkia rakennus- ja huonekalualaan kuuluvia töitä.

Hinnat huokeat. Teokset palkitut monissa eri näyttelyissä, viimeksi v. 1908 kultamitalilla kansainvälisessä näyttelyssä Pietarissa.

Kustannusarvioita ynnä muita selityksiä tehdään vaadittaissa huolellisesti ja nopeaan.

Tehdas **Eerikinkatu 54.** Puh. 48 41.
Huonekalunäyttely **L. Heikinkatu 14.** Puh. 26 00.

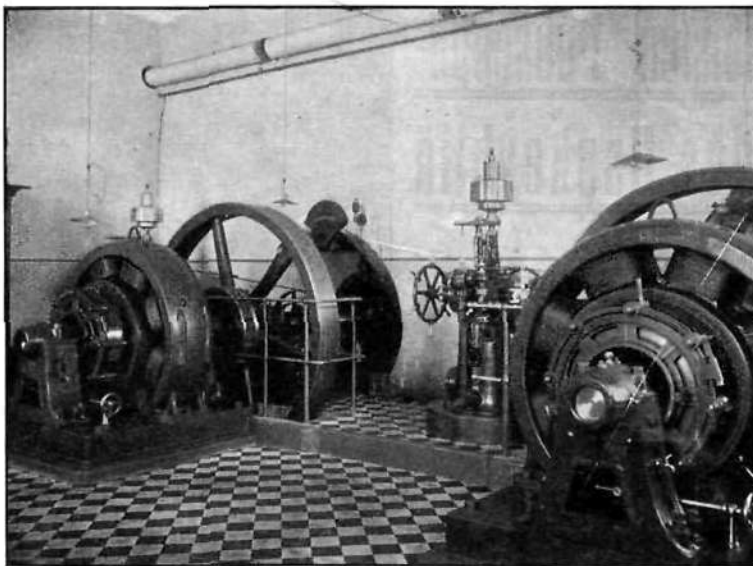
AKTIEBOLAGET

GOTTFR. STRÖMBERG

OSAKEYHTIÖ

Sähköliike & Dynamokonetehtäs

HELSINKI

Suorittaa kaikenlaisia **sijoituksia**. Kaikenlaatuksia, sekä **henkilö-** että **tavarankuljetushissejä**, **Sähkömoottoreita**, **Sähkölaitteita** höyryturpiineilla, höyrykoneilla tai imukaasumoottoreilla.

PUHELIMET 724 — 5180 — 273.

Kustannusarvioita pyydetessä.

Suurin valikoima
Taideteollisuusesineitä

kuparista, messingistä, bronsista,
raudasta, kristallista, porsliinista
ja fajansista

G. F. Stockmann Osakeyhtiöllä
Helsingissä.

5 Herman Lindell 5

Erityisliike

Taiteilija- ja piirustusaineita

5 5 J. Henrikink. 5 **5**
Helsinki

Helsingin Valimo Osakeyhtiö

Flemminginkatu 34

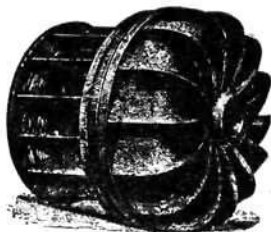
HELSINKI

Puhelin 38 70

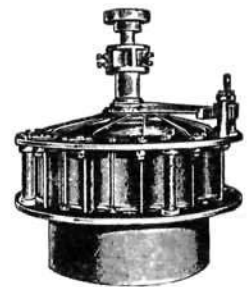
VALMISTAA JA MYY Kauppavalutavaroita kuten: Kamiineja, liesejä, silitysuuneja, peltejä, arinarautoja, kaakeliuunioveja, patoja, pannuja y. m.

Toimittaa kaikenlaisia Rakennusalaan kuuluvia valu- ja takotöitä kuten: balkongeja, ikkunankehysä, kaidepuita, rautaportteja, rakennuspylväitä y. m., y. m.

Voimansiirtolaitteita, Lämpö- ja Viemärijohtoja, Raamisahoja, Myllylaitoksia, Turpiineja, Nostokoneita, Vesijohtokoneita kuten: Kaivonrenkaita, Vesisiilejä, Putkia, Muhveja y. m. y. m.

**Rauta- ja Metallivalimo, Konetehdas,
Nikkelöimis- ja Kuparoimislaitos.**

„Suomi“

Polttakaa Savukkeitamme!

Suomalainen Tupakkatehdas O.-Y.
Helsinki.

„Panu“

**Sörnäisten Puuseppä-
tehdas Osakeyhtiö**

**Suosittelee
töitään.**

Vallgård N:o 6. Puhelin 2 81.

Hiukan eksyttävästä mietiskelystä.

(Suomennos).

Mielikuvitusrikkaille ihmisille tarjoo mietiskely samanlaista salaperäistä viehätystä kuin *vaeltaminen tuntemattomassa seudussa, jossa jokaisessa tienkäänteessä sukeltaa esiin uusia maisemia*. Kulku käy usein vapaille kukkuloille, josta on laaja näköala ympäriinsä, usein näkevät silmämme esineitä, joita ne eivät ennen ole nähneet; mutta yhtä usein voi tie painua alaviin suomaihin, josta vain vaivoin pääsemme jälleen kohtaan, tahti joudumme kokonaan eksyksiin.

Taiteessa on mietiskely kantanut mitä ihanimpiä hedelmiä, mutta myös enemmän osan niin sanotuista absurdeeteista, jotka vaikuttavat vieroittavasti maallikkoihin ja sängen usein ovat syynä siihen, että nämä pukeutuvat kolmenkertaiseen panssariin taiteellista kulttuuria vastaan. Seuraavassa pari esimerkkiä senlaisista harhaotteista.

Erään nuoren rakennustaiteilijain yhdistyksen kokoushuoneessa näin kerran kaapin, jonka helat olivat muodoiltaan niin ihmeelliset, että ne panivat minut ymmälle. Kun kysyin mistä syystä ne olivat juuri semmoisia, selitettiin, että kun kaapin yläovi aukee vetämällä, alaovi taas työntämällä, täytyy vastaavien helojen olla luonteeltaan erilaisia, vieläpä sillä tavalla että edellinen vaikuttaa puoleensavetävästi, jälkimäinen poistyöntävästi katsojaan.

Eräässä kirkossa, joka muuten minua miellytti, tuntui tornin monumentaalista vaikutusta pahasti häiritsevän neljä valepäätyä. Joka kerta kun ne näin, harmittivat ne minua, minä en keksinyt mitään syytä, joka oikeuttaisi niiden olemassaolon, niiden viivoja en saanut mitenkään liittymään tuohon torninhuippuun, nuo päätyt pinnat ehkäisivät ikkuna-aukkojen säännöllisen sijoituksen ja lopuksi häiritsivät ne sitä rauhallista vaikutusta, jonka tornipinnat — hyvänä vastakohtana rakennuksen muulle, rik-

kaasti koristetulle osalle — olisivat synnyttäneet. Sattumalta pääsin sitten sen ajatuksen perille, joka oli saanut taiteilijan sovittamaan sinne nuo päädyt. Hänen tarkoituksensa oli ollut pienoiskoossa toistaa rakennuksen pohjamuotoa, jossa oli neljä päätyä, tuolla ylhäällä ja saada vaikutelmaan siten eheä loppusointu.

Molemmissa tässä mainituissa tapauksissa on mielestäni taiteellinen ajatus ollut liian syväällä, jotta sen voisi välittömästi tajuta ja jotta se pääsisi vaikuttamaan katsojaan, molemmissa tapauksissa on mietiskely johtanut taiteilijan luomaan muotoja, jotka häiritsevät rauhallista kokonaisvaikutusta.

Moni kuvanveistäjä luulee nykyään olevansa henkevä käyttäessään pieniä, usein tuskin havaittavia, luonnollisesta yhteydestään temmatuista kasvinosia, ilman muuta konstruktiivisina arkkitehtuuriosina. Jos nämä taiteilijat olisivat hiukan paremmin perehtyneet statiikan lakeihin, tietäisivät he että konstruktiivinen muoto, joka pienoiskoossa hyvin täyttää tarkoituksensa, tuhatkertaisesti suurennettuna ei useimmiten enään sitä täytäkään, koska silloin kaikenlaiset materiaaliominaisuudet, jotka vähäisessä koossa ovat merkityksettömiä, esim. paino, muuttavat kokonaan asian. Niin voi esim. jonkun rautasillan pienoismalli yhdistää suhteellisesti paljon etäämpänä olevia pisteitä kuin sen mukaan todellisesti rakennettu silta, ja samasta syystä voi maan pinnalla elää ainoastaan määrätyn kokoisia eläimiä. Kuta suurempia ne ovat, sitä avuttomimmiksi käyvät kaikki niiden liikkeet. Pienten elinmuotojen moninkertainen suurentaminen vie arkkitehtuurialalla enimmäkseen absurdeihin muodostuksiin. Tässäkin siis pettää mietiskely, ottaessaan huomioon vain toiset suhdet, mutta jättäessään huomioonottamatta toisia varsin tärkeitä tosiasioita.

Van de Velden museohallissa olevan seinän poikkileikkaus korkofriiseineen — semmoisena kuin se oli nähtävissä Dresdenin taideteollisuusnäyttelyssä — on taiteilijan oman ilmoituksen mukaan syntynyt piirustustelineen luomasta varjokuvasta. Miten syvämielinen ajatus lie neekin, tuntuu se minusta hairahtuneelta jo siitä syystä, että piirustustelinettä katsottaessa silmä on telineen tasalla, hallissa taas paljoa alempana. Samanlainen mietiskely, joka mestaria tässä on johtanut, voisi vietellä jonkun toisen rakentamaan jonkinlaisen Bismarcktornin yksinkertaisesti kiertämällä Bismarckin varjokuvan kypärinkärjestä varpaisiin asti pystysuoran akselin ympäri.

Hairahtunutta mietiskelyä todistaa myös, milloin taiteilija sanoo itselleen että henkilökuvan, joka kannattaa balkongia, tulee näyttää siltä kuin lepäisi kiven koko paino sen hartioilla. Moni semmoinen kuvio, joka hirvittävien elein ja paisunein lihaksin tukee altapäin kivimassaa, rumentaa meidän arkitehtuuriamme. Hienotajuinen kreikkalainen antaa arvelematta mitä suurimpien taakkojen levätä hentojen neitosten pääläella, saaden siten aikaan sen miellyttävän harhaluulon, että kivi on jotain hyvin kevyttä ainesta, jonka alitse vaaratta voi kulkea. Mei-

dän kuvanveistäjäamme sensijaan vahvistavat kaikilla taiteellisilla keinoillaan uhkaavien kivimassojen synnyttämää ahdistuksen tunnetta.

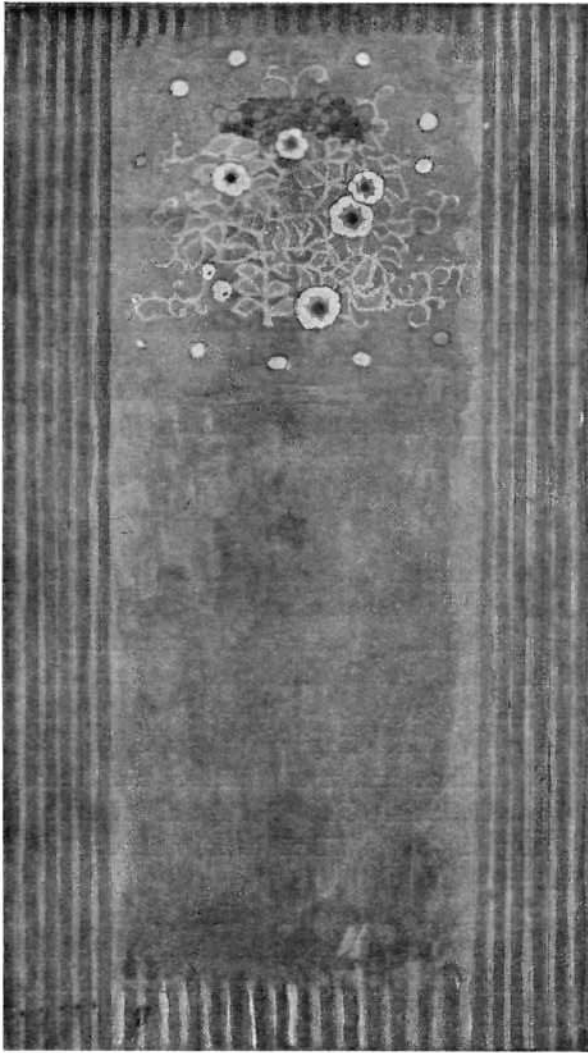
Luulen että enimmäkseen teorian antiikisten rakennusosien muka kannattamista, sitomista y. m. tehtäviä ilmaisevista muodoista perustuvat väärin päätelmiin. Milloin kreikkalainen asetti pyöreän kapulan kulmikkaan kattolevyn alle, ajatteli kai hän korkeintaan että vaihtelu ei liene vahingoksi, milloin hän pieliin kuvasi lehtijonoja, tapahtui se varmaankin vain osoittamaan suuntaa s. o. kuvailemaan liikettä siinä missä todellisuudessa ei elämää ole, milloin hän kannatusosia koristeli m. m. punotuilla ornamenteilla, ei siinä välttämättömästi tarvitse olla sitomisen ajatus, varsinkin kun nauhat ovat aivan höllästi solmittuja, ja mitä ihmettä jonkun ovipielen ympäri kiedottu nauha olisi sitomassa?

Mietiskely on kyllä hyvä asia, mutta kellä ei ole filosofisia taipumuksia, tekee varmaankin parhaiten nojautuessaan kaikessa työssään niihin yksinkertaisiin tosiasioihin, jotka ovat jokaisen nähtävissä, sillä mikään ei ole naurettavampaa kuin tavoitellun henkevyuden epäonnistunut ilmaisu.

HERRANHUONEEN KALUSTOA.

ARKIT. EINO SCHRODERUS.
(Söörnäisten puuseppätehdas O. Y.)

SUOMEN RYIJY.
KÄSITYÖN YSTÄVIEN I PALK.
PIIRUSTUSKILPAILU. ARK. RAF. BLOMSTEDT.

Suomen Käsityön Ystävien piirustuskilpailu.

Pöytäkirja pidetty Suomen Käsityön Ystävien palkinto-lautakunnan kokouksessa keski-
viikkona 23 p:nä maaliskuuta 1910. Läsnä oli-
vat seuraavat jäsenet: rouvat I. Aspelin-Haap-
kylä, Helmi Biese, H. Bergbom ja A. v. Bons-
dorff, neidit E. Borenius ja A. Sahlsten sekä
arkkitehdit K. S. Kallio ja Usko Nyström.

1 §.

Yhdistyksen puheenjohtaja professorinrou-
va I. Aspelin-Haapkylä ilmoitti että kilpailuun
oli jätetty ensimmäiseen ryhmään (ryyjy 1 : 5)

KOTITAIDE V

26, toiseen ryhmään (vaaleat verhot 1 : 10 eri-
koispiirustuksineen) 36 ja kolmanteen ryhmään
(valoliina 1 : 2) 49 piirustusta eli kaikkiaan 111
ehdotusta. Tästä ilmoitettuaan esitti rouva
Aspelin-Haapkylä seuraavan menetelmä ohjel-
maehdotuksen:

1) Ilmoitetaan montako ehdotusta määrä-
aikana on kilpailuun jätetty, sekä montako jäl-
keenpäin. Päätetään saavatko myöhemmin tul-
leet ottaa osaa kilpailuun.

2) Tarkastetaan täyttävätkö ehdotukset
ohjelman sitovat määräykset. Päätetään mi-
ten niitten kanssa on meneteltävä, jotka eivät
täytä mainittuja määräyksiä.

3) Erotetaan heikot ja työtapansa puo-
lesta epäkäytännölliset.

4) Jällelle jääneiden suhteen määrätään
palkinnot ohjelmassa lausuttujen periaatteiden

SUOMEN RYIJY.
KÄSITYÖN YSTÄVIEN II PALK.
PIIRUSTUSKILPAILU. SIGRID WICKSTRÖM.

mukaisesti yksinkertaisella äänten enemmistöllä.

Ehdotus hyväksyttiin.

2 §.

Tämän jälkeen pyysi professorinrouva Aspelin-Haapkylä arkkitehti Usko Nyströmiä kokouksessa johtamaan puhetta, johon hän suostui.

3 §.

Seuraavat määräjän jälkeen jätetyt piirustusehdotukset eivät saaneet ottaa osaa kilpailuun: 2 ehdotusta valoliinaksi nimimerkillä »X X» sekä ehdotus verhoiksi nimimerkillä »A—r».

4 §.

Ohjelman toiseen kohtaan nähden hyväksyttiin kaikki piirustukset.

5 §.

Ohjelman kolmannen kohdan nojalla erotettiin seuraavat ehdotukset: I ryhmästä »piirretty sydän», »Moln», »Kuusi», »&», »||», »Penkki», »Pisara», »Geum rivale», »a—b», »Perhonen» ja »Harakka», II ryhmästä »Ziu», »Tähti», »Grönt och blätt», »XZ», »Chantecler», »〇〇», »Kissa», »Lumme», »Kevätesikkö», »Pinus silvestris», »Harakka» ja »Rubres».

6 §.

Ensimmäisessä ryhmässä määrättiin palkinnot seuraavasti: I palkinto annettiin nimimerkille »Nikodemus», arkkitehti Rafael Blomstedt; II palkintoa määrätessä sai nimimerkki »A» 5 ääntä ja nimimerkki »F. Å. A.» 1 äänen. II palkinto annettiin nimimerkki »A»:lle, neiti S. Wickström ehdolla, että hän tarkemmin valmistaisi mainittua ehdotusta.

7 §.

Ennenkun toisessa ryhmässä oli ryhdytty määräämään palkintoja, erotettiin seuraavat ehdotukset: nimimerkki »M», »Lux», »Spex», »O», »Viiva», »〇〇〇», »Kilpi», »Tähti», »Kukka», ». . . .», »X», »Glada färger», »Komet» ja »Hej» sekä liian suurtoisenä, vaikka sommitteluun nähden eheä nimimerkki »Mossa». Jällelle jääneiden suhteen määrättiin palkinnot seuraavasti: I palkinto annettiin 6 äänellä nimimerkille »Maj», neiti Lina Palmgrén ja II palkinto 6 äänellä nimimerkille »|||≡|||», neiti Hanna Helke. Kannatusta saivat myös »Clematis» ja »(2 piirrettyä sydäntä)».

8 §.

Kolmanteen ryhmään nähden meneteltiin seuraavasti: Parhaimmat piirustukset erotettiin ja palkinnot määrättiin sitten näitä toisiinsa verraten. Parhainpina erotettiin seuraavat: »Tretton», »X», »Etnograf», »1910», »100», »1—2—3», »Glada färger», »Alfa» ja »28,984».

I palkinto annettiin 4 äänellä nimimerkille »Tretton», neiti Lina Palmgrén, nimimerkki »Etnograf» sai 2 ääntä ja nimimerkki »X» 1 äänen.

II palkinto annettiin 6 äänellä nimimerkille »X», neiti Gertrud Solitander. Ylimääräinen II palkinto päätettiin sitäpaitsi annettavaksi nimimerkille »Etnograf», tohtorinrouva Ellinor Ivalo.

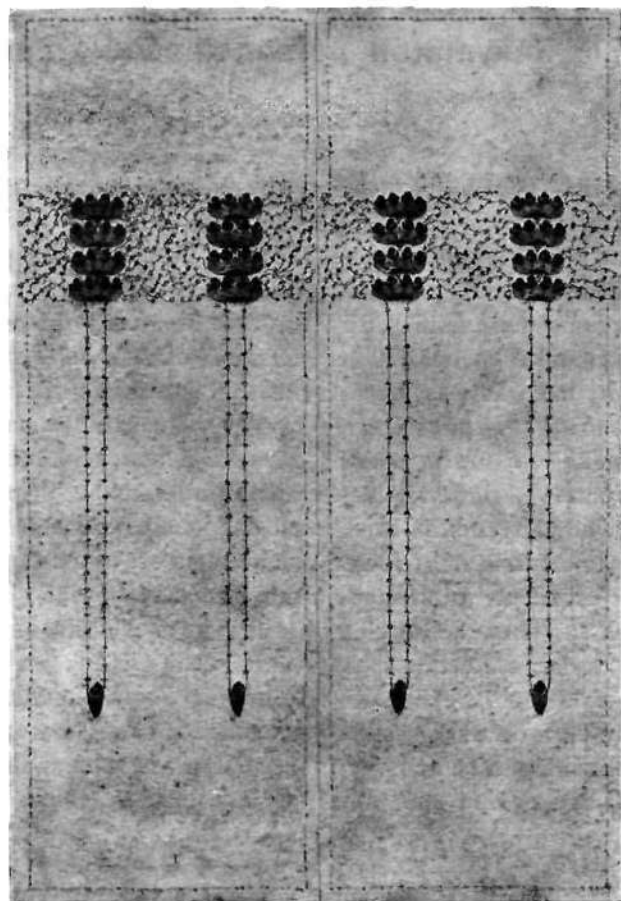
9 §.

Ostettaviksi ehdotettiin seuraavat piirustusehdotukset: toisesta ryhmästä à 25 mk. »Clematis», »Fönster», »(2 piirrettyä sydäntä)», ja »XY» sekä kolmannelta ryhmästä à 15 mk. »1—2—3», »1910» ja »Glada färger».

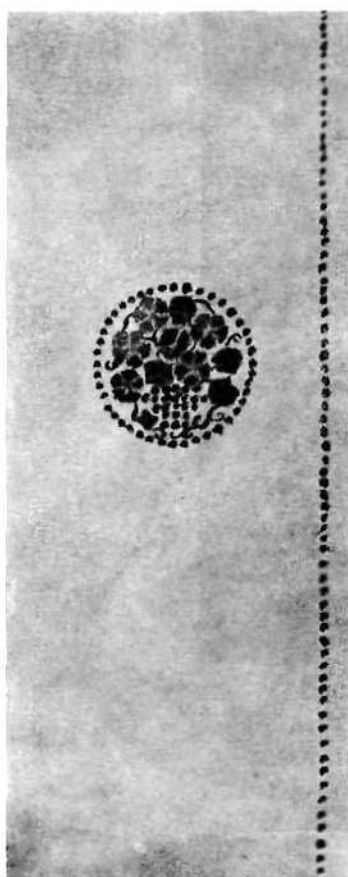
Toimeksi saanut:

A. Bruun.

IKKUNAVERHOT.

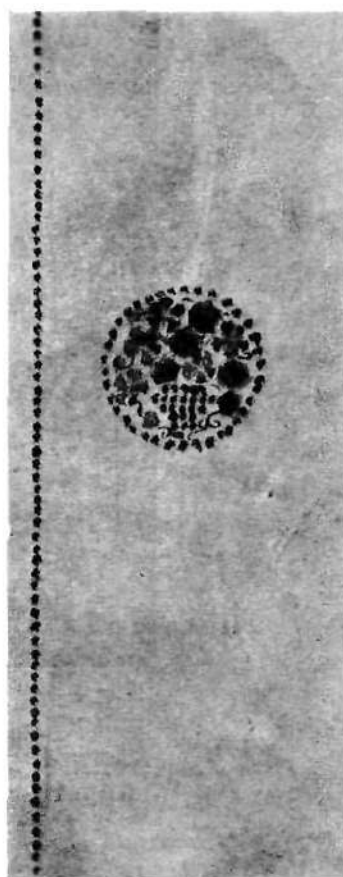

I PALK.
LINA PALMGREN.

SUOMEN KÄSITYÖN YSTÄVIEN
PIIRUSTUSKILPAILU.

IKKUNAVERHOT.
II PALK. HANNA HELKE.

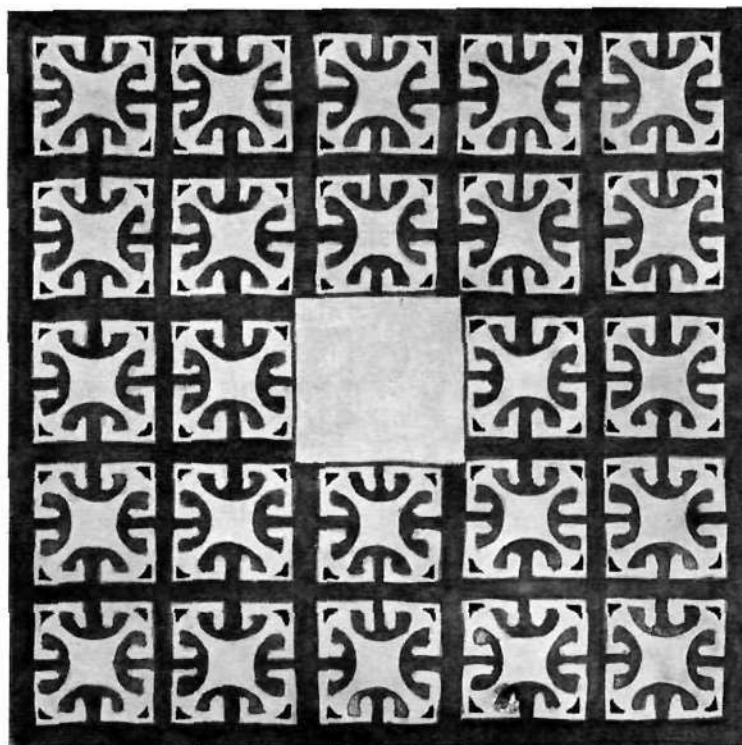

Näkymätön personallisuus.

(Suomennos)

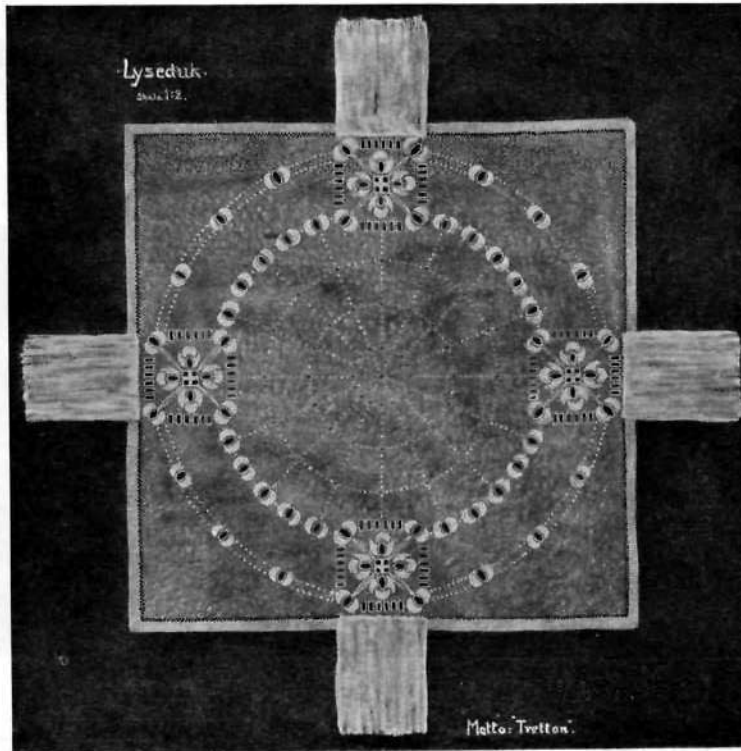
Yhteen aikaan pidettiin personallisuutta »personallista sävyä» kaiken taiteen korkeimpana mittapuuna. Silloin puolustauduttiin sosialismin yhdenlaisisitekemis-pyrkimyksiä vastaan. Oli taas tultu yksimieliseksi siitä, että totuus on asetettava keskustaksi ja epäselvän personallisuuskäsitteen piti kaikkialla esiintyä. Taivaalle roiskuvista neroista ei paljoakaan välitetty, mutta siitä, mikä on suurta mikä pientä, siitä luuli taitelijanarvo varmasti olevansa tietoinen; jokikinen tilapäisrunoilija tunsii olevansa oikeutettu päästämään näkyviin omin-takeisuutensa ilmaukset. Siinä oli jotain kuumenomaista tuossa liassa personallisuuden käyttämisessä. Yksilön kyky asetettiin liian korkealle eikä tahdottu nähdä sitä, että politiikka, ekonomia ja tekniikka työntävät yksilön syrjään antaen herruuden samanlaisen sivistyksen ja saman taloudellisen aseman luomalle

yhteiskuntakerrokselle. Tämä erehdys oli kaksinverroin vaarallinen aikana jolloin ututta tyyliä pyrittiin muodostamaan. Pianpa saatiinkin kaikkialla nähdä mitä hurjimmasti eriskummallisia luomia, jotka kaikki kantoivat samaa merkkiä: uusi tyyli. Tuntui aivan, kuin ei enää olisi muistettukaan, ettei yksilö saata luoda tyyliä, vaan että se paremminkin on jonkun kansan ja sen elämäntapojen luonnollinen ja välttämätön tuote. Tietystikin tuollaiset kansalliset ja aikakaudelliset rajat ovat kokolailla vaihtelevia eri taiteille. Niinpä esim. maalarilla tahi kuvanveistäjällä on melko suuri vapaus; kuitenkin on hänkin sentään sidottu, ja senkin takia, että hänellä on ympäristönsä ja aikakautensa silmät, hermot ja lihakset, joskin jalostettuina. Tarkkaan otettuna saattavat kuitenkin ainoastaan maalarin omat aikalaiset ja kansalaiset ymmärtää hänen teoksiaan;

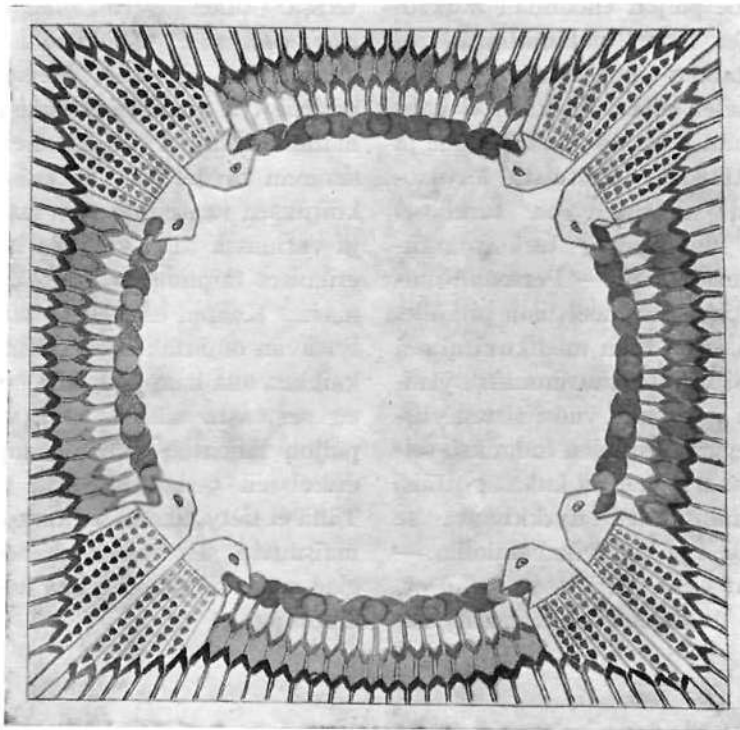
SUOMEN
KÄSITYÖN YSTÄVIEN
PIIRUSTUSKILPAILU.

PÖYTÄLIINA.
VLIM. PALK.
ELLINOR IVALO.

SUOMEN
KÄSITYÖN YSTÄVIEN
PIIRUSTUSKILPAILU

PÖYTÄLIINA.
I PALK.
LINA PALMGREN.

SUOMEN
KÄSITYÖN YSTÄVIEN
PIIRUSTUSKILPAILU.

PÖYTÄLIINA.
II PALK.
GERTRUD SOLITANDER.

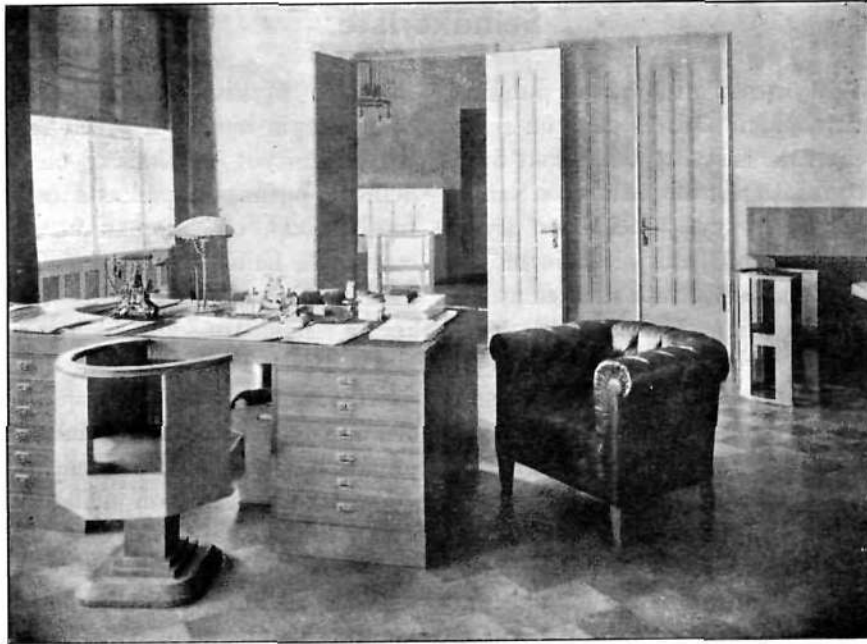

HELSINGIN
UUSI ASEMATALO

AAMIAISHUONE.
ARKIT. ELIEL SAARINEN.

minä tarkoitan: maalarikin on yhteisen tyyli-
tunteen alainen. — Sen taas, jonka työnä
on kaappien sommittelu ja huoneiden kaunistami-
nen, hänen tulee paljon enemmän mukautua.
Olisihan näet aivan sietämätöntä, jos
omassa kodissaan kaiken aikaa tuntisi olevansa
toisen personallisuuden alla. Koskaan ei voisi
oikein »päästä omaan itseensä», vaan huone ja
sen kalustus herättäisivät omituista levottomuutta.
— Mutta niidenkin on tarkoitus
pavella asukasta kuuliaisesti, tarkoituksen-
mukaisesti ja äänettömästi. — Personallisuuden
huutajat ovat tässä eksyneet liian pitkälle.
Tulee aina muistaa, ettei liian mielikuvituksen
koristetuotteita saisi käyttää uusimmassa yksi-
tyistaitteessa. Vielä muutama vuosi sitten ylis-
tettiin »rohkean personallisuuden luomiksi» sel-
laisia huoneita, joissa nyt ei enää kukaan ottaisi
asukseen. Personallisuuden nyrkkivalta se
silloin rehenteli taiteen ja käsityön vainioilla. —
Mutta nämäkin ajat ovat sentään jo menneet.
On havaittu, että taideteollisuudessakin asi-

allisuudella ja tarkoituksenmukaisuudella on
enemmän arvoa kuin personallisuudella. Niin
syntyi sitten seuraava ihmesääntö: tai-
teessa tulee *personallisuuden ilmetä* siinä,
ettei sitä näy. Taideteollisuuden alalla työ-
kentelevän ihmisen personallisuuden tulee
näyttäytyä siinä päättävyydessä, jolla hän
mahdollisimman vähillä keinoin ja mahdolli-
simman täydellisesti ratkaisee tehtävänsä tar-
koituksen vaatimukset ja myöskin siinä maussa
ja varmassa tavassa, jolla hän taivuttaa omat
erikoiset taipumuksensa kokonaisuutta palvele-
maan. Kaapin esim. — olkoon se kuinka miel-
lyttävän omintakeinen tahansa — tulee ennen-
kaikkea olla kaappi; niin — oikein hyvä kaappi
on se vasta silloin, kun se mahdollisimman
paljon lähentelee ihannekaappia, s. o. omaan
erikoiseen tarkoitukseensa sopivinta kaappia.
Tällä ei tietystikään ole tarkoitus ylistää kaava-
maisuuutta. Ei suinkaan! Sommittelevan ener-
gian tulee aina keksiä yhä uusia, täydellisempiä
muotoja.

HELSINGIN
UUSI ASEMATALO.

TIREHTÖRIN HUONE.
ARKIT. ELIEL SAARINEN.

HELSINGIN
UUSI ASEMATALO.

JOHTOKUNNAN HUONE.
ARKIT. ELIEL SAARINEN.

Seinäkoriste.

Onkohan sivistyksestä milloinkaan puhuttu enemmän kuin nykyään? Mutta mitä on sivistys, sen tietävät vain harvat, ja lukuisat ovat ne, joiden täyttymättömät toiveena tuon sanan ymmärtäminen yhä pysyy. Meillä on kyllä komeita nimilappuja ja päällekirjoituksia, mutta ei minkäänlaista yleistä sivistystä suurten asiain kirjallisessa käsittelyssä. Ulkonaisessa käytöksessämme meillä kyllä on sivistyneen ajantavat, mutta kehitysvuosien raakuus asuu syvällä veressämme. Meillä on nousukkaan epävarmuus ja käytöksemme on kuin miehen, joka äsken on voittanut arpajaisissa, kasvojen ilmeemme osoittaa läpi-hiotunutta, kaikki koheet kestänyttä ihmistä. Mutta taiteen ja henkisen elämän alalla lankeamme me joka aika ja hetki mitä karkeimpiin hullutteluihin. Meillä ei ole lainkaan, ei pienimmässäkään määrässä kykyä erottaa, mikä on oikea mikä väärää, mikä totta mikä ei. Avuttomina tietämättömydessään seisovat sivistyneemme, milloin taiteellisesta arvosta tulee puhetta ja osoittavat niin sanoakseni markkinakaupustelijan makua, joka heille ei suinkaan ole kunniaksi vaan häpeäksi. Mutta sehän se onkin aikamme sivistymättömyyden ensimmäinen merkki, ettei mikään ole häpeäksi. Kunniallisena ihmisenä sitä vain pysyy, vaikka puhuisi ja kirjottaisi mitä kurjimpia ja loukkaavimpia sanoja tai tekisi samantapaisia tekoja; niin, voi huoleti käyttäytyä kuin kehittymättömimmällä asteella elävä Afrikan alkuasukas, ilman pienintäkään pelkoa siitä, että ainoankaan ystävän kadottaisi. Tapahtuu esimerkiksi, että ylellisyydessä elävä sivistynyt antaa ensimmäisen »plankstryykarin» maalata kuvansa, josta sitten tulee sellainen, että katsojan hävyntunne jo joutuu koetukselle. Mutta tuo umpeentahrattu vaatepalanen — taulu — ripustetaan salin seinälle ja niin ollaan sitten »edistävinään taidetta».

Porvari tulee hitaasti nykyaikaisen taide-teollisuuden perässä. Hän ostaa uudenaikaisia kirjoituspöytäkoristeita, vaaseja, porsliineja, maalauttaa taitekattonsa valkeaksi ja ostaa huonekaluja, jotka ovat kuuluisan henkilön luomia. Ovatko nämä sitten maun paranemisen merkkejä? — Kun tuollaiseen kotiin astuu, saattaisi ainakin luulla tulleen asuntoon missä hallitsee hieno maku, hyvä sivistys ja sopu-

sointuun pyrkivä henki. Katso vain ruokasalin kaapin hiottujen lasien taakse ja huomaa keramiikkityöt — kaikki on valmista, täydellistä, parhaasta paikasta ostettua. Ja kun tuon kaiken on huomannut, niin tulee kuin omituista, heikkoa vastenmielisyydentunnetta. Tämä erinomainen, mainiosta huonekaluliikkeestä hankittu yhdenlaisuus ärsyttää. — Mutta kas! Tuolla seinällä on sentään vähän »toista maata». Siellä riippuu taulu, joka ei olekaan peräisin huonekalukauppiailta, vaan on sen hankkimisessa isännän oma maku ollut määräävänä, ja niin on meillä hyvä lähtökohta, kun yritämme ratkaista, onko omistaja osannut ja ymmärtänyt seurata huonekalustonsa taiteellista henkeä. Me käymme lähemmäksi — ja mitä huomaamme! Tähän huoneeseen, jonka kalustolle hinnan kalleudessa ja tavaran hienouudessa tuskin on verran vetävää, on talon isäntä seinäkoristeeksi hankkinut vaatimattoman valopainokuvan, joka olisi paikallaan työmiehen tai neuvojattaren vaatimattomassa kodissa. Tuossa tuo värikäs kuva riippuu seinällä kalleissa raameissa herkullisen hienon silkkitapetin päällä ja sen arvo, verrattuna loisteliaaseen huonekalustoon, on ehkä kahdestuhannesosa siitä. Samasen kuvan olemme nähneet jokaisen vaatimattoman taidekaupan ikkunassa ja päiväpalkkalaisen kodin seinällä — ja nyt tapaamme sen täällä, arvokkaiden mahonki-huonekalujen keskellä ainoana esineenä, jonka talonherra omin neuvoinensa on komeaan asuntoonsa hankkinut. Se on — jos vain sivistykselle, taiteelle arvonsa myöntää — aivan kauheaa. Vai kuinka? Tuo taulu-pahanen se repäisee pois ainoankin ohkaisen verhon, joka peittää tällaisessa huoneessa rehentelevää mauttomuutta. Eikö ole vallan kauheaa, että varakas, sivistynyt mies — jollaisesta tässä on puhetta — noin vähässä määrin muistaa vanhaa lausetta: aateluus velvoittaa? Eikö arvokas omaisuus velvoita uhraamaan jotain seinäkoristeillekin, eikö täydellinen sivistys kehoita hyvää makuakin kasvattamaan ja eikö valikoidun hienon huonekaluston hankkiminen velvoita kiinnittämään oikeata huomiota myös puhtaasti koristeellisiin esineisiin. Se joka uhraa tuhansia markkoja huoneensa sisustamiseen ja vain muutaman markan seinätauluunsa, hän on — sanoisinko — ahdashenkisen

HELSINGIN
UUSI ASEMATALO.

ODOTUSHUONE.
ARKIT. ELIEL SAARINEN.

ihminen ja kaikissa tapauksissa paljon alempana työmiestä, joka perheensä iloksi ripustaa tuon hintaisen taulun yksinkertaisen asuntonsa kaunistukseksi. — Jokaiseen herkästi tuntevaan mieleen vaikuttaa tuollainen seikka niin, että kalliin huonekaluston arvo — ei tietystikään sen todellinen vaan paikallinen, konkretinen arvo — ja merkitys talonherralle itselleen tuntuu paljon vähemmältä. Selvästikään ei tuollainen taulu ole sopusoinnussa kalliin huonekaluston kanssa, — jollaista ehkä vain parilla, kolmella henkilöllä koko maassa on — ei senvuoksi, että taulu on halpa, vaan senvuoksi että se on mitätön.

Jos tällaista sattuisi äärettömän harvoin, ei siitä kannattaisi mainita, mutta tuntuu, että

se on melkein sääntö. Sangen suuri osa sivistyneistämme on kerrassaan barbaareja, sellaisia barbaareja, etteivät moisista meidän taiteilijaparkamme ole uneksineetkaan.

»Kauneus, joka taideluomalle antaa sen oikean, yleispätevän arvon, tekee arvostelijastakin taiteilijan, kuiskien hänelle tuhansia asioita, joita ei ajatellut se, ken kuvan maalasi, veistoksen hakasi.»

Oscar Wilde.

Konttorihuonekaluista.

Amerikalaisten esikuvien, noiden niin nykyaikaisten esineiden mukaisia konttorihuonekaluja ei meillä Suomessa tähän asti ainakaan suuremmissa määrin ole valmistettu, vaan on yleisö ollut pakoitettu hankkimaan ulkolaisia kalliita kappaleita. Tätä nurinkurisuutta poistakseen on O. Y. Puuseppä Kuopiossa (omistaja N. Boman) alkanut näiden esineiden erikoisvalmistuksen. Varastossa on jo valmiina satakunta parhaimman laatuista amerikalaista kirjoituspöytä ja tilauksesta valmistetaan kaikkia nykyaikaisessa konttorissa tarvittavia huonekaluja. Varastokirjoituspöydät ovat tammea, mutta tarkoitus on myös ruveta valmistamaan halvempia koivuisia. Erikoisesta tilauksesta voidaan huonekalut saada myös mahongista tai jostain muusta jalosta puusta valmistettuina.

Ensi silmäyksellä huomaa näiden pöytien edullisella tavalla eroavan amerikalaisen paljottaisvalmistuksen tuotteista. Työ on ensi-

luokkaista, muodot pehmeitä ja hienoja. Kaikki ulkomaisissa esineissä löytyvät pikku-seikatkin mitä järjestelyyn ja käytännöllisyyteen tulee löytyvät myös näissä kotimaisissa tuotteissakin. Kaikenlaisille paperiarkki-suuruuksille löytyy sopivat kotelot, jotka lisäksi voidaan muuttaa, jos ne muuten eivät sopisi. Yksinkertaisella liikkeellä suljetaan kaikki laatikot yhtäaikaa rulookannella. Kun pitkän matkan rahtia ja tullia näistä kotimaisista tuotteista ei tarvitse maksaa, voidaan niitä, vaikka ovat ehdottomasti parhaita lajia, myöskin paljon halvemmasta kuin samanlaisia ulkomaisia. Kirjoituspöytiä voidaan saada joko suoraan tehtaasta Kuopiossa tahi N. Bomanin myymälöistä Helsingissä, Turussa ja Wiipurissa. Jokaisen liikemiehen, joka on kaikissa suhteissa kunnollisen ja mukavan kirjoituspöydän tarpeessa tulisi kääntyä mainitun toiminimen puoleen. Täten hän samalla kun katsoo omaa etuaan, auttaa myös kotimaista teollisuutta.

Uutisia.

Alla oleviin

piirustuskilpailuihin

joissa palkintoina jaetaan kaikkiaan 600:— markkaa, kehoittaa Suomen Käsityöopettajain Liitto täten halukkaita osaaottamaan.

I osasto:

On piirrettävä $\frac{1}{10}$ koossa mustalla tussilla valkoista pohjaa vastaan, maalausta tai laveerausta käyttämättä, selvään käsitettäväksi vaatimattoman arkihuoneen kalusto, johon kuuluu seuraavat esineet: 1) kansisäilyke eli sifonieri (piirongin tapainen laite, josta kansi voidaan kääntää pöydäksi), minkä yläosaan on sovitettava tilaa pienelle käsikirjastolle ja kirjoituslaitteille, 2) tuoli, 3) pöytä, 4) penkki ja sänkysohva. — Vaikeammin käsitettävistä paikoista ja mahdollisesti sovitettavista koristemuodoista on erikoispiirustukset suuremmissa koossa, kuin myös erillään oleva värinäyte, toivottavat. Palkintoina tässä osastossa jaetaan Smk. 125:—, 100:— ja 75:—.

II osasto:

Johonkin mielivaltaiseen, mutta nimitettyyn kokoon, on piirrettävä seuraavat, edellisessä osassa mainittuun huoneeseen soveltuvat laitteet: 1) vaaleat uutimet, 2) pöytäliina ja 3) sängynpeite. — Tekotapa, joka saa olla ompelua tai kutousta, on määrättävä niin paljon joko täydessä koossa tai ruutupaperilla, että valmistaminen sen mukaan voi tapahtua. Ajateltu värisovitus on esitettävä jossain edellisistä piirustuksista. Palkintoina jaetaan tässä osastossa Smk. 100:—, 75:— ja 60:—.

III osasto:

Samoja määräyksiä noudattaen kuin edellisessä osastossa on piirrettävä koristemuodot naisen pukuun, joka käsittää 1) huivin, 2) kokopuvun tai hameen ja puseron. Palkintoina jaetaan tässä osastossa Smk. 40:— ja 25:—.

Kaikkia edellä olevia osastoja koskevat lisäksi seuraavat määräykset: Eduksi luonnoksille luetaan, jos aiheena niihin on käytetty kansamme keskuudessa kehittyneitä muotoja

tai kotimaista luontoa, kuin myös sekin, ettei työ piirustusten perusteella tule kovin isotöinen. Kilpailuluonnokset on varustettavat ainoastaan salamerkillä ja selitys siihen suljettava ohella seuraavaan umpikuoreen. Kilpailuluonnokset ovat toimitettavat rullalle kierimättä kotiteollisuustarkastaja Lauri Mäkiselle kesäkurssien toimistoon Maariankadun varrella 11 Helsingissä, viimeistään 12 p. ensi heinäkuuta. Riippuen kilpailuun osanotosta on palkintotuomareilla oikeus ryhmitellä palkintoja jonkun verran edellä esitetystä eroavalla tavalla. Palkitut luonnokset jäävät Liiton omaisuudeksi. Palkintotuomareina tulevat kaikissa osastoissa toimimaan taiteilija Helmi Biese, piirtäjä Ilona Jalava, johtajatar Amanda Bruun, arkkitehti Armas Lindgren, opettaja Fr. Jokela ja tarkastaja Lauri Mäkinen.

Helsingissä 13/5 10.

S. K. L:n johtokunta.

Tuolinäyttely. Suomen Teollisuusvalio Keskuskomitean alotteesta on Oulun Teollisuusyhdistys päättänyt samaan aikaan Suomen yleisen Oppilas- ja Nuorten ammattityöntekijäin teosten näyttelyn kanssa toimeenpanna myöskin yleisen tuolinäyttelyn. Tällaisella näyttelyllä on tarkoitus paitsi kehittää kauniita, yksinkertaisia tuolimalleja myöskin tutustuttaa ostavaa yleisöä tuolien valmistajiin ja valmistuspaikkoihin.

Täten kutsutaan siis kaikkia, sekä tehtailijoita, että yksityisiä tuolin valmistajia ottamaan

osaa mainittuun tuolinäyttelyyn, joka toimeenpannaan Oulussa 23 p:stä Heinäk.—1 p:ään Elok. 1910.

Näyttelyyn lähetettävät tuolit pitäisi olla käsinojattomia, yksinkertaisia ja kauniita, mutta samalla helpporakenteisia, halpoja, sovellettu jokapäiväistä käytäntöä varten m. m. myöskin kokoushuoneiden sisustukseen sopivia.

Näyttelyesineistä on ilmoitus tehtävä ennen Heinäk. 1 päivää, sekä esineet lähetettävät 10—20 p. Heinäk. Näyttelytoimikunnalle Oulu.

Oulun kotiteollisuusyhdistys julistaa kilpailun piirustusten laatimiseksi maalaiskamarin kalustoa varten, sopiva myös majatalon kalustoksi.

Kalustoon kuuluu: *pöytä, sohva*, myös sänkyksi sopiva, kokoonpantava *sänky, pesukaappi, peili ja pyyheliina ripustin*, (joko kaikki kolme yhdessä tai erikseen), *tuoli* sekä *vaateripustin*.

Esineet pitää olla helpporakenteisia ja kestäviä joko maalattuna tai lakeerattuna.

Palkintotuomareiksi on pyydetty: ammattikoulun opettaja *Emil K. Häkkinen*, arkkitehti *V. J. Sucksdorff*, yksi jäsen *Matkailijayhdistyksen puolesta*, rouva *Hilkka Rantaniemi*, tehtaan johtaja *K. A. Viklund*, sekä *Kotiteollisuusyhdistyksen johtokunta*.

Palkinnot ovat 50, 30 ja 20 mk. Piirustukset lähetettävät käärimättä ja salanimellä varustettuna ennen 1:stä päivää elokuuta 1910 os.: *O. L. Kotiteollisuusyhdistys Oulu*.

Neuvoja.

Kankaitten kutistumisesta.

Varsinkin kaikki sellaiset kankaat, joita tullaan joka päivä käyttämään — kuluttamaan — tarvitsevat n. k. kutistamis-»prosessin» ennenkuin ne valmistetaan puvuiksi. Kangasta ostaessa tulisikin aina kysyä, josko kangas on kutistettua, vai ei. Sellaiset kankaat, joita ei ole kutistettu, kastuttuaan käyvät kokoon, niissä näkyy jokainen vesipisarakin, ja kangas käy karkeaksi ja rumaksi.

Tehtaissa löytyy tätä tarkoitusta varten koneet, joissa kangas ensin kostutetaan kuumassa vesihöyryssä, sitten se silitetään kuumilla höyryvalseilla. Kotona voi tällaisen toimittaa seuraavasti: Valmistetaan »vispilä» kangastilkuista tahi virkkaamalla langasta — tahi hankitaan suuri pehmeä maalarin sivellin. Tällaisella laitteella kostutetaan kangas tasakosteaksi, siveltäen samalla tapaa kuin maalatessa. Sitten silitetään kangas sileäksi kuumilla silitysraudoilla ohuen kankaan läpi. Kotona kudotut pitemmät kankaat on parasta edellisen kostutuksen jälkeen kääriä hyvin tiukalle mankelitukille, mankeloida hyvin ja panna se sitten tukilla ollen yöksi leivinuuniin, jota päivällä on lämmitetty. Tukki on sentään pantava esim. parin halon varaan, eikä suoraan arinalle.

Kaikki kanttinauhat ja helmakankaat olisi myöskin ennen käyttöä kutistettava.

N. k. pesukankaat pumpuli-, liina- l. batistiy. m. kankaat eivät juuri koskaan ole kutistettu-

ja ja nämähän usein käyvät liian pieniksi muuttaman pesun perästä. Amerikkattaret, jotka ovat monta vaaksaa meitä käytännöllisemmät, kuuluvat aina ennen pesukankaiden käyttöä panevan ne kokoon käärittyinä muutamiksi tunneiksi etikka- tahi suolaveteen siitä sitten kuivaavat ja silittävät. Olisihan tämä ehkä monelle kankaalle »hevoskuuri», mutta olisimmepa sitten varmat mihin se kangas kelpaa.

(Käsitelollisuus).

—r.

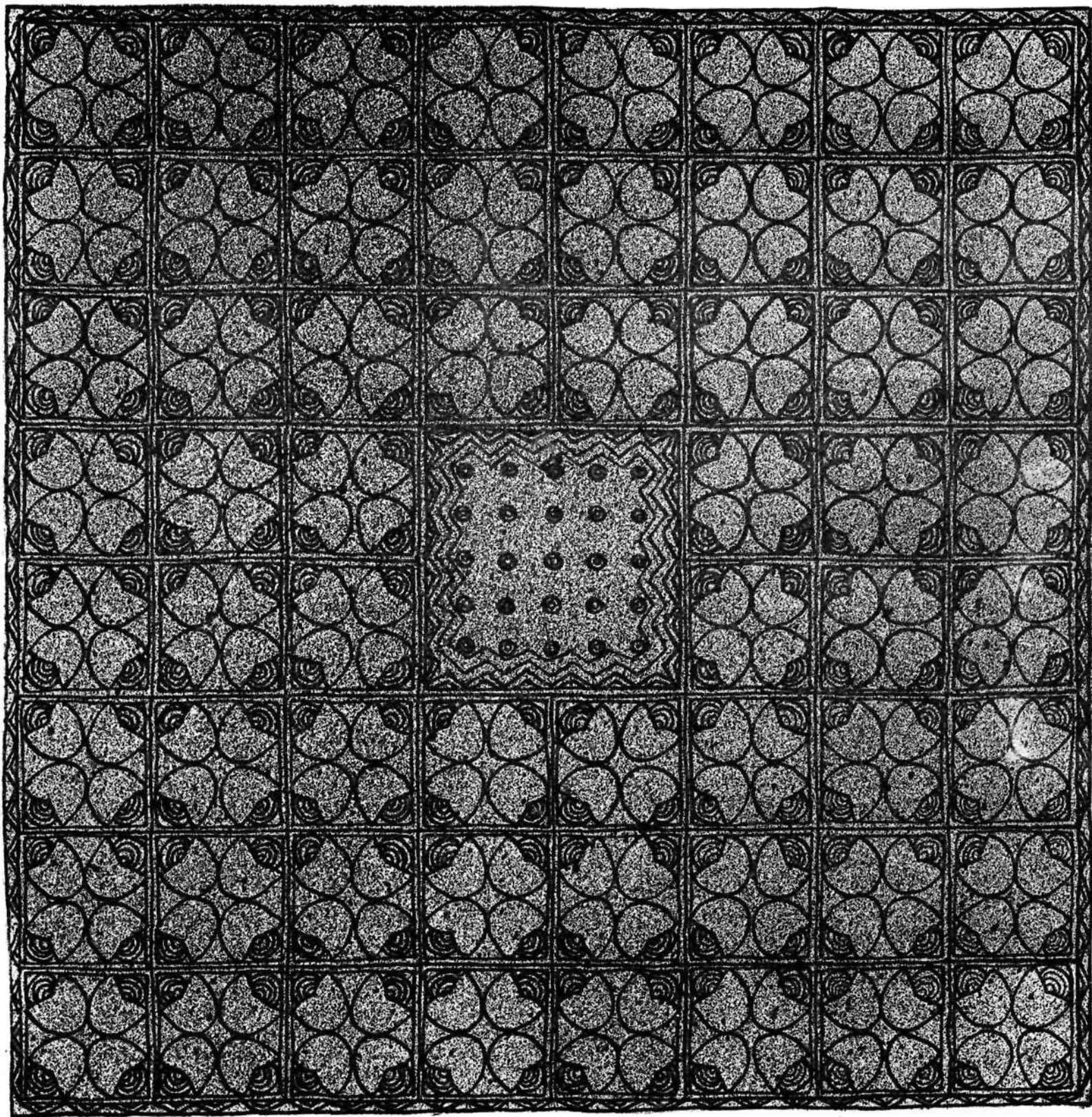
Värjäystä.

(Pumpuli- ja liinakankaille).

R u o s t e k e l t a i s t a : 1 kg. lankaa, 30 gr. rautavihtrilliä ja 30 g. pesusoodaa (tahi koi-vuntuhka lipeää). Molemmat aineet sulatetaan eri astioissa kuumaa vettä. Langat liotetaan vuoroon kummassakin, käännellen, ensin vihtrillivedessä viimeksi soodavedessä, 3 eri kertaa vääntäen aina veden pois.

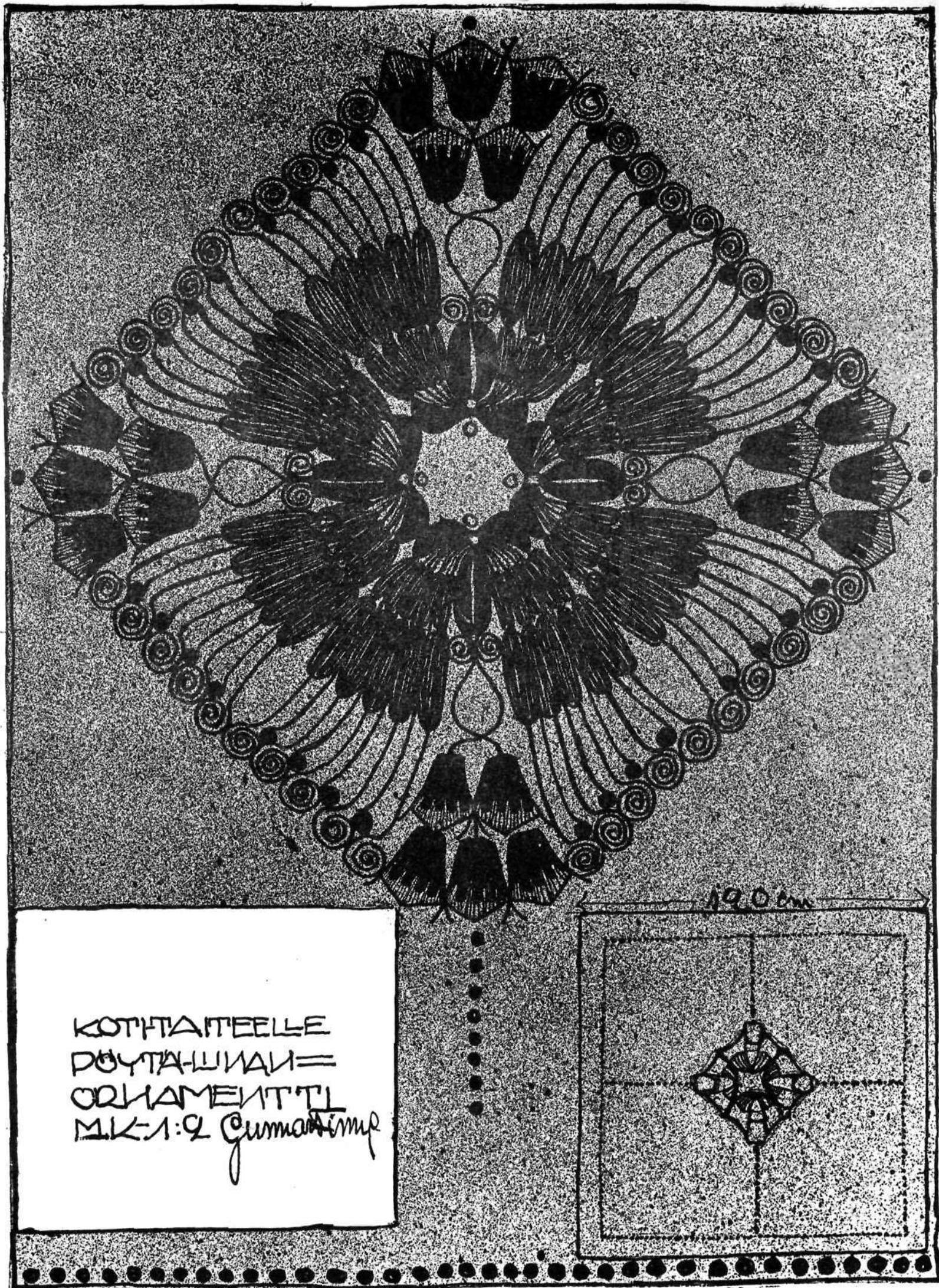
H a r m a t a : 1 kg. lankaa, 31 gr. »galläppeliä», hienonnettuna 31 gr. rautavihtrilliä. Aivan sama menettely kuin edellä; vesi vaan on oleva kylmää. Ensin liotetaan »galläppelissä». Riittää 2 kertaa jos ei tahdo kovin tummaa. Molemmat värjäykset tulevat tummempaa, kun ottaa puolet enemmän väriä, tahi useamman kerran liottaa. Tämä harmaa on myös hyvin sopiva verkkojen värjäykseen. (Käsitelollisuus).

Kotitaide V:n sisälllys: Hiukan eksyttävästä mietiskelystä. (Suomennos). — Suomen Käsityön Ystävien piirustuskilpailu. — Näkymätön personallisuus. (Suomennos). — Seinäkoriste. — Konttorihuonekaluista. — Uutisia. — Neuvoja. — 8 kuvaa Suomen Käsityön Ystävien piirustuskilpailusta. — 4 kuvaa Helsingin uudesta asematalosta.

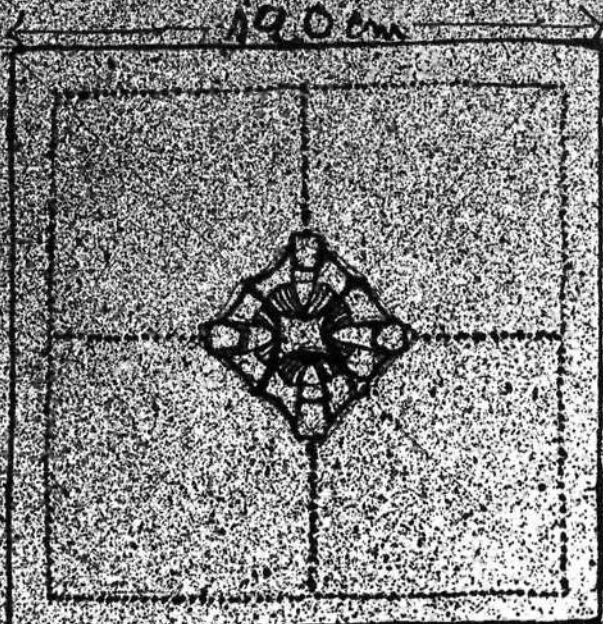

KOTITAITEELLE-
MATON-DIIRUSTUS
M.K. 1:10.

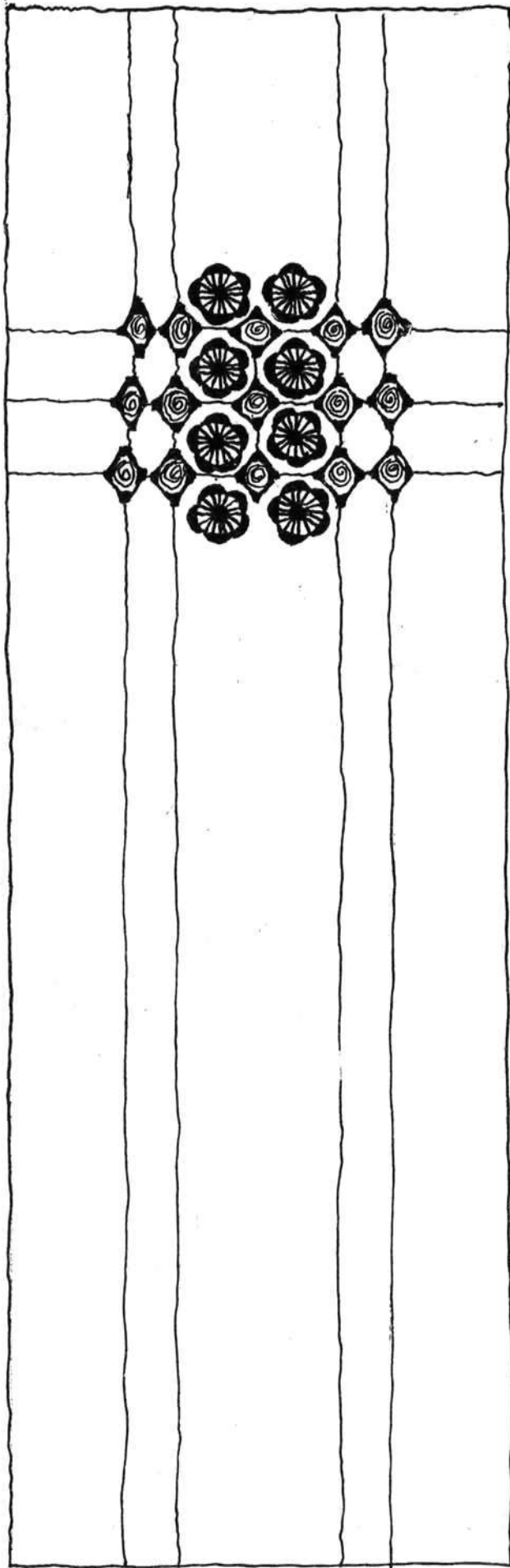
Gunnarsson

КОТТАМЕELLE
 РОУТАШУИДИ=
 ORNAMENTTI
 M.K. 1:2 Gumartimp

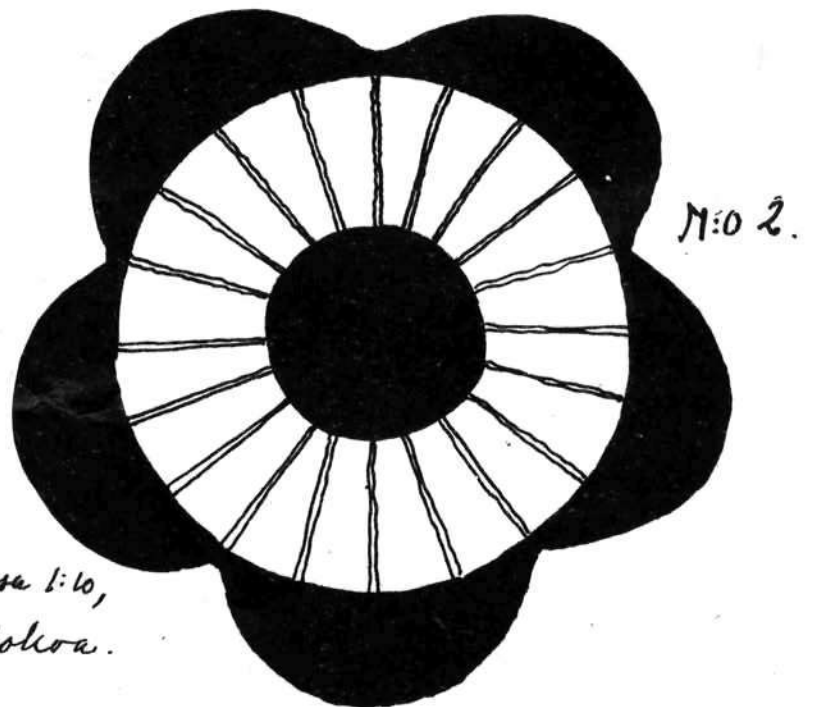
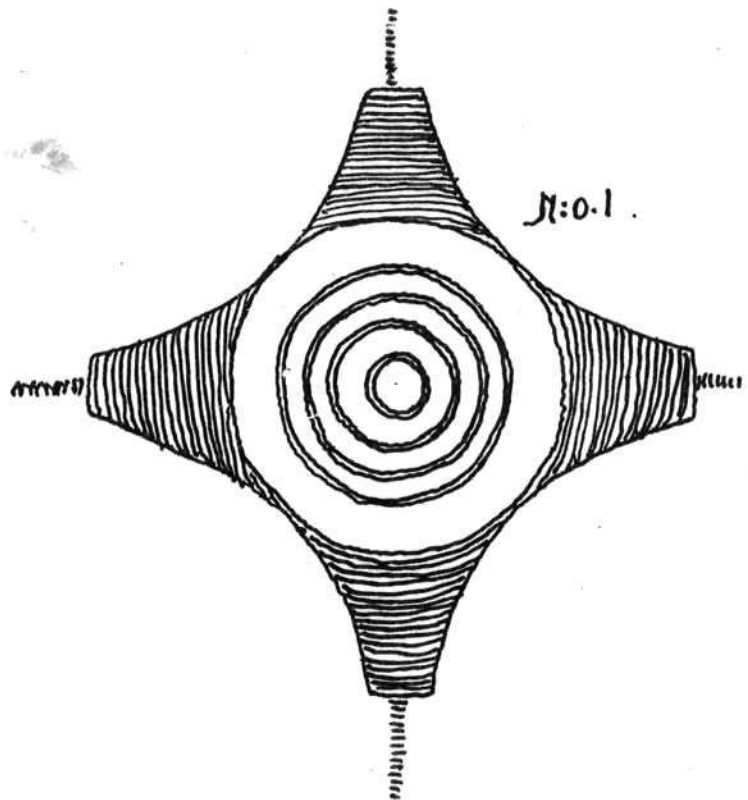

AKKUNAVERHO.
 "KOTITAITEELLE" PIIRT. O.ELENIUS.

Pohja vaaleaa liinakangs-
 ta. 1:llä merkityssä kuvios-
 sa suunniteltu reunus vih-
 reällä ja sisässä olevat
 reunukset sinisellä.

Kuvia n:o 2 on kokouaan
 vaalean keltaiseen.

Kokonaispiirustus mittakaavassa 1:10,
 Erikoispiirustus Tebeset luomu. Koko.

OVIVERHON PIIRUSTUS.
 "KOTITAITEELLE" PIIRT. O. ELENIUS.

SINIVIHREÄÄ -
 VAALEAA Kelta-
 SEN VIOLETTIA -
 (SILKKIÄ)

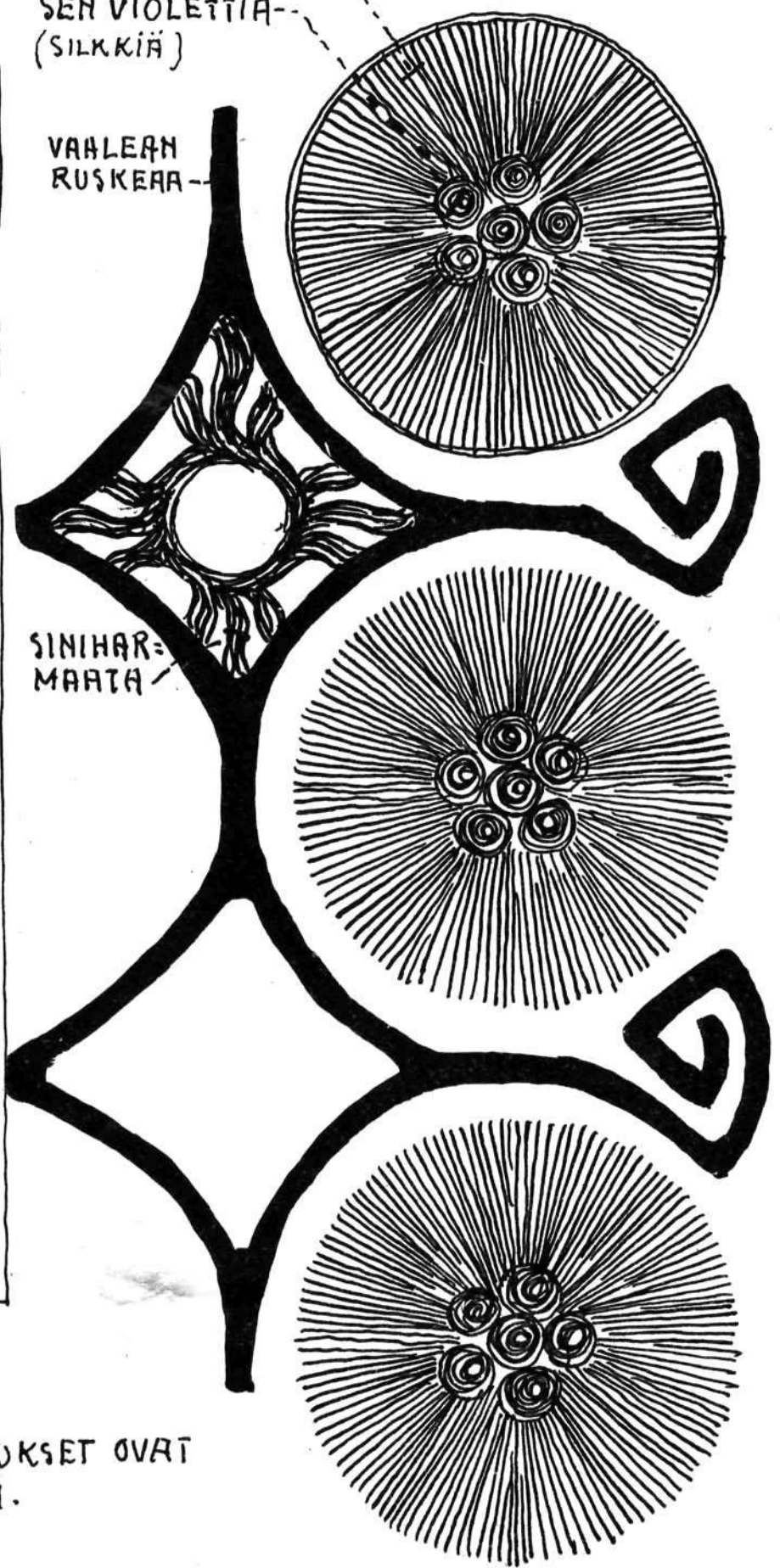
VAALEAN
 RUSKEAA -

SINI HAR-
 MARTA -

POHJA HARMAANVIHERTÄ-
 VÄÄ VILLAKANGASTA.

MITTAKAAVA: 1:10

ERIKOISPIIRUSTUKSET OVAT
 LUONN. KOOSSA.

O. Y. Högfors'in Tehdas ja Wattolan Puuhiomo, Högfors.

Valmistaa

Puutarhasohvia,
pöytiä ja tuolia.

Lämmityslaitoskattiloita lämpimälle vedelle ja höyrylle.

Radiaattoreita.

Kalorifeerielementtejä.

Ripaputkia ja ripaelementtejä asetusosineen.

Kamiineita kirkkoihin, kouluihin ja yhdistysten huoneustoihin y. m. poimutetulla tai ripalämpöpinnalla ja vaipalla.

Raittiinilman- ja imuventtiilejä.

Tekee ehdotuksia ja valmistaa täydellisiä höyry-, ilma- ja lämminvesikeskuslämmityslaitoksia uusimpain järjestelmän mukaan.

Täydellisiä

Kylpyhuone-, W. C.- ja
Vesijohtolaitoksia

hankkii ja asettaa paikoilleen nopeaan ja kohtuullisiin hintoihin maamme alallaan vanhin liike

=== A.-B. ===

Rob. Huber

=== O.-Y. ===

Helsinki:

Mikonkatu 13-15. — Puh. 271.

Tampere:

Kauppakatu 11. — Puh. 378.

Turku:

Linnankatu 16. — Puh. 1309.

Vaasa:

Raatihuoneenkatu 19. — Puh. 543.

Viipuri:

Repolankatu 13. — Puh. 130.

Uusi kotimainen keksintö!

Sampo-Massa

Ensiluokkaista peite- ja lämpöä eristävää
ainetta rakennuksia sekä höyrypannuja ja joh-
toja varten. Kestävää, hajutonta, halpaa. Se-
■■ lityksiä ja tiedonantoja pyynnöstä. ■■

Turun Insinööri-toimisto

L. Rantak. 17. — Puh. 14 94.

Aktiebol. **Axel Christiernsson** Osakeyht.

Turku. — Puh. 9 89 & 4 14.

Helpostipalava ja hyvänmakuinen sikaari

ainoastaan

15

pennillä.

Borgströmin uusi **N:o 15** niminen sikaari on, mitä sen hyvyyteen ja halpuuteen tulee, ennen saavuttamaton. Mitään turhia kuluja ei ole pantu koristetun ulkomuodon saavuttamiseksi, vaan huomioon on otettu ainoastaan, että sikaari tulisi niin hyvänmakuiseksi kuin mahdollista.

Sitäpaitsi on ulkomaalaisten sikaarien tulli niin korkea raakaan tupakkiin verrattuna että tuotetut sikaarit ainoastaan tullimaksujen ja kustannusten kautta tulevat kappaleelta noin 5 penniä kalliimmiksi kuin kotimaiset.

Th. Wulff Paperi- ja Piirustus- tarpeiden kauppa.

HELSINGISSÄ, Pohjois-Esplanaadinkatu 43.

Kaikenlaatuisia 1:ma Piirustus-
tarpeita halvimpiin hintoihin.

P. Sidorow Suomalainen Kalusto- kauppa Osakeyhtiö

Suomen suurin konekauppa! Konttori ja Konenäyttely
HELSINGISSÄ, Aleksanterinkatu n:o 7
(entinen Vaasan Pankin huoneusto, vastapäätä Yhdyspankkia.)

Suorittaa oman insinöörin johdolla täydellisiä konelaitoksia kaikilla aloilla,
joista mainittakoon: *täydellisiä sahalaatoksia, myllyjä, meijereitä, puuse-
päntteitä, puumassatehtaita y. m. Pyytää erikoistarjous!*

Hyvin lajiteltu varasto:

Capetteja,
Reunuksia,
Korkkimattoja ja
Rullakartiineja

Wiipurin Tapettikauppa

Karl Lagerblom.

Helsingissä Aleksanterinkatu 50. Telef. 20 94.

VÄINÖ HONKALINNA

(Borgman)

TAIDE- JA RAKENNUSTAKOMO

Viipuri. .: Papulankatu 4. .: Puh. 8 05

Tekee kaikkea rakennusalaan kuuluvaa hienompaa työtä.
Suunnitelmia ja kustannusarvioita tehdään ilmaiseksi.

J. Löfdahl

Linnankatu 1 TURKU Sähköos. Löfdahl

TUKKU- ja VÄHITTÄISKAUPPA kaikenlaatuisia

rauta, väri- ja rakennusaineita sekä työkaluja

Sanduddin Tapetti- & Mattoliike

HELSINKI, P. Esplanaadink. 25, telef. 49 79

on maamme vanhin, suurin
ja ajanmukaisemmin jär-
jestetty erikoisliike

tapetti ja mattoalalla

Haaraosasto Viipurissa Aleksante-
rinkatu 19, telef. 13 05

ERIKOIS-LIIKE

TAITEELLISILLE

UUTUUKSILLE

Tapettien,

Friisien

ja

Liinoleumij alalla

HELSINGIN UUSI

TAPETTI LIIKE.

UNIONINKATU 28.

W. Salvén

Puhelin 924.

Ulko- ja sisämaalauksessa käytettävää Kivennäisvärimaalia

GLORIAL

veteen sekoitettuna pysyvää, vaan kuitenkin sateessa liuke-
matonta. Korvaa öljy- ja liimavärejä. Kuivaa nopeasti.
Pyytää mallinäytteitä ja hintaluetteloja

ULLRICH, ANDERZÉN & Co, Helsinki. Telefoni 20 59.

Lång & Leppäaho

Osakeyhtiö

Aleksanterink. 12. .: Puhelin 134.

Konttori- ja kirjoitustarpeita. Paperia.
Tukuttain ja vähittäin.
Konttorikalustoja.

Suomen Käsityön Ystävät

Unionink. 23 ... Puhelin 22 20

Myy ja järjestää kaikenlaatuisia koruompeluja, kuin myös kutomattaita

HELSINKI

PIRUSTUS&KOPIOPAPERIA
PÄÄKÄRIPAPERIA!

VALOKOPIO
ATELIERI
VALKO-JINI-TULKEA
KOPIOITA.

VALKERIKÄPÄKKEIKÄ

William Johnson
ANKKURIK'S TELGIBI

HELSINKI

K. AALTO Helsinki ... Kulmak. 10
— Puhelin 60 95 —
Suorittaa hyvin ja halvalla kaikkia rakennusalaan kuuluvia takomotöitä.

M. Lehtosen
Rauta- ja Metalliteollisuustehdas
HELSINKI, ABRAHAMINKATU 15, PUHELIN 25 01.

Tekee kaikkia ammattiin kuuluvia töitä, niinkuin koneiden, pannujen, automobiliin, moottorien, putkijohtojen korjauksia ja ylösponoa. Kupariastioita valmistetaan, tinataan ja korjataan. Kaikki huolellisesti ja nopeaan - - -

HUOM! Ihanne-kassakaappeja valmistetaan.

Ruoholahden lautatarhassa

ent. Odert Laineen, nyttemmin Porvoon ja Hämeenlinnan höyrysahojen valmisteiden paikallismyntejä. Alituinen varasto kaikenlaisia höylättyjä ja höyläämättömiä puutavaroita rakennustarpeita varten. Erittäin mainittakoon: Hylkylautoja, Lattialautoja, Paneelia, Listoja, Vuorauslautoja, Kaari- & Karmilautoja, Valmiita Ovia & Akkunoita, Puutarha- & Huvilakalustoja y. m. Siromallisia parkettilattioita tammesta ja männystä.

Kaikenlaatuisia puusepätöitä suurempia tilauksia piirustusten mukaan. Piiruja, Parruja ja Palkkeja toimitetaan myös tilauksen mukaan. — Lautatarhan puhelinnumero on 55 28. **HUOM!** Halvat hinnat.

Verhoilija J. K. Mannerström

PURSIMIEHENKATU 25, Puh. 27 50

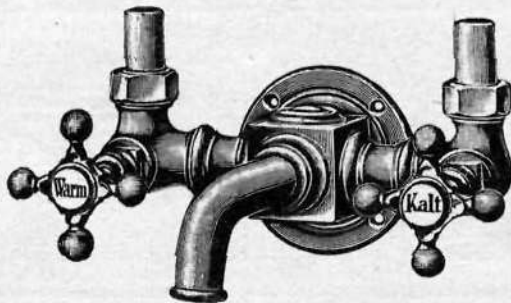
täyttää sekä päällystää huonekaluja, patjoja y. m. Puusepätöitä.

Suomen Kultaseppä O. Y. Aleksanterink. 15

Kauppahuoneet: Turussa, Helsingissä, Tampereella.
Suurin varasto kulta-, hopea- ja uushopeaesineitä.

TEKNISKA FÖRENINGENS I FINLAND FÖRHANDLINGAR

on Suomen edullisin ilmoituslehti.
Helsingissä Uudenmaank. 3—5. Puh. 66 44.

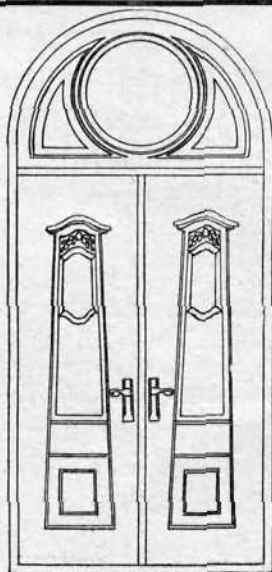

Vesi-, Viemäri- ja Lämpöjohtoja
Torvia, Torvenosia, Hanoja, Pumppuja

y. m. y. m. myy edullisimmin

A. B. Vesijohtoliike O. Y.

Helsinki. Nuoranpunojankatu 4 a. Puh. 33 18.

Osakeyhtiö Puuseppä Kuopio

NOPEA HANKINTA!

KOHTUULLISET HINNAT!

Maamme parhaimpia valmisteita kuten:

Rakennuspuusepätöitä, Ikkunoita, Ovia, Sisustuksia ja Huonekaluja kirkkoihin, pankkeihin, kouluihin y. m. Alituinen varasto kaikenlaisia höyryllä kuivattuja sahattuja & höylättyjä Puutavaroita kuten Lankkuja, Lautoja & Listoja.

EDUSTAJAT:

Veljekset Add, Rakennuskonttori Helsingissä. — Apteekkari V. Relander Viipurissa. — Konsuli Arth. Hallberg Kotkassa. — Rakennusmestari B. Forsius, Mikkelissä. *****

Helsingin Asfaltti Osakeyhtiö

Konttori: Sörnäisten Rantatie 2. Telef 10 86.

Sähköosote: Asfattiyhtiö, Helsinki.

Erikoisala:

Sementtitorvia,
koneella puristettuja.

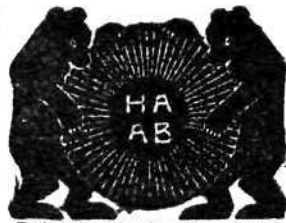
Kaivorenkaita.

Asfaltteerausta
sekä huoneissa että
ulkosalla.

Erikoisala:

Veden poissalpaami-
nen vedenpintaa
alempana olevista
kellareista.

Karjaläävään, meije-
rien, tallien ja siko-
läättien asfalttee-
raus.

Rekisteröity tavaramerkki

Tehtaat Hakasalmen
torin laidalla:
Asfaltti & Torvitehdas

Naftaliinittomia Kattamisaineita,
kuten:

Asfattikattohuopaa, Asfalttilakkaa,

Peltivernissaa, Kreosoottitervaa,

Kreosoottiöljyä, Vuorauspahvia y. m.

Täydellisiä katonkattamisia
suoritetaan takauksella.

Julius Tallberg

Varasto uudenaikaisia
huonekaluheloja

Kullattua kuparia, messinkiä, nikkeliä
y. m.

Eri malleja piirustusten mukaan toi-
mitetaan mitä pikimmin tehtaalta.

Erilaatuisia huonekalulukkoja

Rokkolan hyväksi Peililasia määrätyissä suuruusis-
tunnettua sa suoraan tehtaalta.

Juho F. Aaltosen

Tapettikauppa

EROTTAJA N:o 11 PUELIN 33 65.

Varasto aistikkaita tapettia kaikista KOTI- ja par-
haimmista ULKOMAAN tehtaista. Friisiä, reunuk-
sia, kullalistoja, korkkimattoja, pinkopaperia ja -pah-
via y. m., y. m.

Maalausliike

Kaikkia alaan kuuluvia töitä tehdään kohtuullisiin
hintoihin.

HUOM.! Kustannusarvioita tehdään pyynnöstä
ilmaiseksi pienempiinkin töihin.

Rakentajat huom.! Rakentajat huom.!

Hyviä rakennustarpeita:

vasoja, parruja, hirsiiä, riukuja, lankkuja, lautoja, telinelankkuja, balkoja
y. m. myy

Helsingissä, Vladimirinkatu 11.
Puhelin 37 56 ja 65 41.

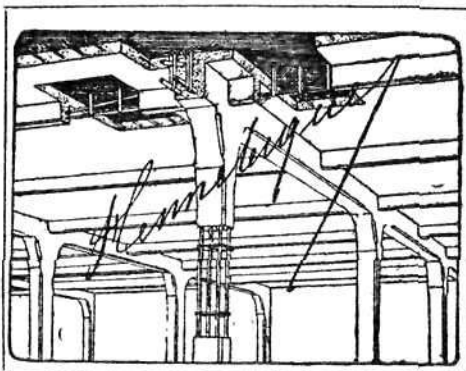
Niilo Ahlgren

K. METSOMÄKI
Koriste- ja rakennus-
... takeittentehdas ...
HELSINKI ... Tel. 24 95.
Valmistaa takorautatarpeita
niinkuin

porraskäytävä- ja
veranda-aitoja,
porttia,
palotikapuita,
rakennusaineitten nos-
tohissiiä y. m. sepän liik-
keeseen kuuluvia töitä.

Aug. Kiökemeister

Helsinki

Puhel.
28 91.

Puhel.
28 91.

Suorittaa kaikenlaisia rautabetoni-konstruktioita
„Hennebique systemin“ mukaan.

TAIDETAKOMO

KORU

EINO SCRODERUS

Valmistaa LAMPPUJA, LYHTYJÄ, KYNTTILÄ-
JALKOJA, KIRJOITUSTELINEITA, HUONE-
KALUHELOJA y. m., y. m.

Ottaa suorittaakseen kalkenlaatuista RAUTA-,
KUPARI- ja MESSINKITEOLLISUUDEN alalle
kuuluvaa taiteellista työtä.

EINO SCHRODERUS

Arkkitehti.

Maariank. 22. Puh. 53 48.

TAKOMO

Maariank. 24.

== Tampereen ==
Höyrypuuseppä Osakeyhtiö

valmistaa

**Huonekaluja ja
 Puusepäntöitä**

Näyttelyvarasto Tampereella Puutarhakadun 16:sta.

**Tampereen
 Rakennuskonttori**

myy halvimmalla

Kalkkia, sammutettua ja sammuttamatonta.
Sementtiä, Lomma, Danmark ja Quinstorp.
Tulenkestäviä tiiliä ja savea.
Ikkunalasia, Tapettia, pinkopaperia ja
 pahvia.
Maalitarpeita ja Väرنissoja.
Rakennustarpeita ja Työkaluja.
Konetarpeita ja Öljyä.
Rautatiekiskoja ja Trautoja.

Sörnäisten Halko- ja Puutavaraliike O.Y.

Tehdas, Konttori ja Varasto Fredriksberginkatu 13-15. Konttori puhelin 270. Varasto puhelin 6795.

MYYPÄ: Höylättyjä ja Höyläämättömiä sekä höyry-
 kuivia lankkuja, lautoja, listoja y. m., y. m.
VALMISTAA: Karmia, ovia, ikkunoita, konttori ja
 myymälä-huoneustojen sisustuksia, toimittaa korjauk-
 sia rakennusalalla kokeneen rakennusmestarin johdolla
 sekä yleensä kaikkia puuteollisuusosalalle kuuluvia töitä.

MYYPÄ: Polttopuita, halkoja kokonaisina, sahattuina
 ja pilkottuina sekä kotinajettuina.
VÄRÄSTÖ: Hyilylautoja, lankunpintoja, hirsii, vasaaja
 ja piiruja.

Kaikki nykyajan halvimpiin hintoihin.

**TAITEELLINEN
 ASIOIMISTO** Kluuvikatu 3

Huonekalukankaita ♦ Mattoja
 Verhoja ♦ Taideteollisuusesineitä

**LIBERTY-silkkiä
 samettia.**

**ILMOITTAMINEN
 KOTITAIDE-**

lehdessä

on edullisin!

ILMOITUSOSASTO: Helsinki. —
 Uudenmaank. 3-5. — Puh. 44 66.

**Helsingin Puuseppä-
 tehdas Osakeyhtiö**

Lastenkatokatu 5

Helsingissä

Sähköosoite.

PUUSEPPÄ

Puhelin 13 53

Valmistaa Huonekaluja, Konttorin-, Kirk-
 kujen-, Puotien- y. m. sisustuksia :: Ikku-
 noita, Ovia, Parkettilattioita sekä kaikkia
 puuseppän alalle kuuluvia töitä.

**HELSINGIN
 RAKENNUSAINI
 KAUPPA O.-Y.**

Pääliike: Heikink. 3. Haarakauppa: Hämeenk. 2.
 Sähköosoite: RAKENNUSAINI.
 Puhelimet: Myymälä 256. Konttori 1868.

Rakennusaineita, Rautatavaraa.
Värejä, Öljyjä, Koneita. :: :: ::
Työ- ja Talouskaluja. :: :: ::